

College van bestuur

Studentenraad
Open Universiteit

T 045 - 576 26 84

23 juni 2017
Plan huisvesting OU

ons kenmerk: U2017/4000

Geachte voorzitter en leden van de Studentenraad,

Naar aanleiding van uw advies d.d. 6 juni 2017 (uw kenmerk SRU17_020) met betrekking tot het Plan Huisvesting Open Universiteit ontvangt u bijgaand onze reactie op de door u vermelde punten.

Alvorens op uw punten afzonderlijk in te gaan wil het College van bestuur benadrukken dat het zich – zoals u weet – reeds langere tijd oriënteert op de huisvesting van de studiecetra in Nederland. Het vorige College heeft op 26 januari 2016 onder voorzitterschap van de heer Van den Eijnden een standpunt ingenomen op basis waarvan het (samengevat) de bedoeling was om twee hoofdvestigingen (naast Heerlen ook Utrecht) in te richten waar onderwijs, onderzoek en tentaminering zouden worden aangeboden. Daarnaast zouden minimaal 10 plaatsen (inclusief Heerlen en Utrecht) worden gezocht voor tentaminering en / of onderwijsactiviteiten in het land, zulks afhankelijk van de vraag van studenten. Dit zouden (met uitzondering van Heerlen en Utrecht) geen eigen vestigingen van de Open Universiteit (OU) zijn maar flexibele, naar behoefte te huren, ruimtes.

Mede op basis van overleg met de Studentenraad en de Ondernemingsraad heeft het College vastgesteld dat de nadere uitwerking van dit standpunt in het voorjaar van 2016 niet tot besluitvorming kon leiden en heeft nader onderzoek plaatsgevonden. Dat onderzoek heeft geleid tot een aanzienlijke bijstelling en tot het voorliggende Plan Huisvesting.

Hieronder gaan wij in op uw punten. Daarbij houden wij de volgorde aan uit uw advies.

1. De Open Universiteit onderscheidt zich met name van traditionele universiteiten doordat iedereen die de leeftijd van 18 jaar heeft bereikt zonder vooropleidingseisen aan de OU kan studeren en door een uniek onderwijsconcept: afstandsonderwijs gebaseerd op het concept van online activerend onderwijs. Studiecetra zijn uiteraard belangrijk maar sinds de oprichting van de OU in 1984 is hun rol aanzienlijk veranderd. Destijds was de cursus de bouwsteen voor het onderwijsaanbod. Het cursusmateriaal was uitsluitend beschikbaar in schriftelijke vorm en werd per post uitgeleverd. Er bestond geen internet en voor contacten met studenten was de OU aangewezen op het netwerk van studiecetra in het land. Vandaag de dag bevinden we ons in een digitale wereld met nieuwe communicatiemiddelen, communicatiemogelijkheden en online onderwijsmogelijkheden.

De OU loopt hierin voorop als dé universiteit die haar onderwijs in de vorm van afstandsonderwijs aanbiedt.

Binnen de onderwijsvernieuwing die de OU sinds 1 september 2014 doorvoert in haar opleidingen staat het concept van online activerend onderwijs centraal en krijgt het onderwijs in toenemende mate een online karakter. Het aantal fysieke onderwijsbijeenkomsten is in de afgelopen jaren substantieel gedaald en we verwachten – vanwege het verder 'uitrollen' van het concept van online activerend onderwijs – dat die daling doorzet. In dat perspectief is het Plan Huisvesting opgesteld dat inhoudt de voorgenomen sluiting van de studiecetra Alkmaar, Breda, Den Haag en Emmen en het behoud van een tentamenfunctie voor de studiecetra in Enschede, Groningen, Leeuwarden en Vlissingen. Het College wenst te benadrukken dat in de andere studiecetra niets wijzigt (Amsterdam, Eindhoven, Parkstad Limburg, Nijmegen, Rotterdam, Utrecht, Zwolle).

De veranderingen die de OU voornemens is door te voeren doen, gelet op het Plan Huisvesting, niets af aan de aanwezigheid van de OU in het land. Sterker nog, zoals u in de onderbouwing heeft kunnen lezen, hebben wij bij de veranderingen nadrukkelijk oog gehad voor het waarborgen van de toegankelijkheid, de spreiding in het land en de bereikbaarheid van voorzieningen voor studenten.

2. Zoals het College ook tijdens de formele vergadering van 17 mei 2017 heeft toegelicht, is dit voorgenomen Plan Huisvesting geen strategisch plan m.b.t. het fenomeen studiecetra voor de lange termijn. Dat is ook niet de insteek van het College.

Het dalend aantal fysieke bijeenkomsten, het dalend aantal studenten dat gebruik maakt van de studiecetra, de onderwijsvernieuwing met online activerend afstandsonderwijs en de toename van online voorzieningen en activiteiten in het onderwijs leiden ertoe dat gehuurde ruimtes op sommige plekken onbenut resp. onderbenut blijven. Gelet op deze ontwikkelingen die al langere tijd aan de gang zijn, achten wij het niet verantwoord om middelen uit te blijven geven aan het huren van m²'s die niet nodig zijn. Dit is tevens de aanleiding geweest voor het huidige Plan Huisvesting. Geld dat niet nodig is voor huurkosten kan beter worden ingezet voor onderwijs en onderzoek.

Gelet op de doelstelling van dit Plan Huisvesting is het niet nodig om een verbinding te leggen tussen dit plan en het instellingsplan. De door de OU te voeren (toekomstige) strategie op het gebied van onderwijs en onderzoek wordt niet 'beïnvloed' door het Plan Huisvesting.

3. Wat betreft een andere invulling van studiecetra hecht het College eraan dat de OU met één gezicht naar buiten toe opereert wat betreft de studiecetra. De functies moeten duidelijk gepositioneerd en herkenbaar zijn. Uw voorstellen zoals een studiecetra met opgestelde computers, shop met informatie en studiemateriaal, lobbycentrum, museum, e.d. vragen om een totale verandering van het doel van de studiecetra en dat is nu niet aan de orde. Naar de mening van het College zijn uw voorstellen (te) ver verwijderd van de kerntaken van de OU en haar onderscheidende profiel. Uw voorstellen zien op een fundamentele herijking van het fenomeen studiecetra, hetgeen het Plan Huisvesting juist niet beoogt (zie ook punt 2 hiervoor).
4. Het College heeft aan u de gegevens van elk studiecetra overgelegd en tijdens de formele vergadering op 17 mei 2017 mondeling aangegeven waarop de keuzes zijn gebaseerd. Middels het Plan Huisvesting is cijfermateriaal en een schriftelijke onderbouwing geleverd. Hiervoor verwijzen wij naar onze adviesvraag, inclusief bijlagen, van 26 april 2017. Wij delen uw mening niet dat het voorgenomen besluit onvoldoende inzichtelijk en onvoldoende onderbouwd is.

5. Wat het College betreft staat dit punt geheel los van onze adviesvraag over het Plan Huisvesting. Wij begrijpen daarnaast uw opmerking niet dat door het nieuwe onderwijsmodel onder druk is komen te staan dat personen die de leeftijd van 18 jaar hebben bereikt bij de OU zouden kunnen studeren. Daarin is ten principale niets veranderd.

Ook bestrijden we uw opmerking dat het Plan Huisvesting voor veel studenten ingrijpend zou zijn, zoals hiervoor bij nummers 1 en 2 door het College is toegelicht.

6. Het is voor het College niet geheel duidelijk waarop u doelt. Deels lijkt er sprake te zijn van een herhaling van het hiervoor besproken punt 3. Voor zover u doelt op het onderzoek dat het College heeft laten uitvoeren om met andere universiteiten en hogescholen samen te werken op het gebied van tentaminering, zijn de technische aspecten (IT-omgeving, IT-infrastructuren en beveiliging e.d.) dermate complex van aard dat dit geen begaanbare weg is gebleken. Eventuele samenwerking met andere instellingen op andere terreinen beïnvloedt ons voorgenomen besluit en de daarin gemaakte keuzes niet.
7. Het aantal van 3729 studenten is de optelsom van het aantal studenten dat in 2016 is ingeschreven bij de vier te sluiten vestigingen Alkmaar, Breda, Den Haag en Emmen. De conclusie die u hieruit trekt, delen wij niet. Studenten die bijv. in Den Haag wonen en per 1 september 2018 naar het studiecentrum in Rotterdam gaan, zijn geen uur onderweg.

In dit verband wil het College u ook graag attenderen op de in 2015 uitgevoerde Enquête Vestigingsbeleid Studentinzicht waarvan op 22 december 2015 de bevindingen zijn gerapporteerd. De vragen uit deze enquête zijn destijds in samenwerking met de toenmalige Studentenraad opgesteld. Een van de bevindingen / conclusies was reistijd en vervoer:

Reistijd: Studenten geven gemiddeld aan een uur te willen reizen. De standaarddeviatie (0,3 uur) geeft aan dat er een spreiding rond het gemiddelde is van 18 minuten. Geconcludeerd kan worden dat één uur reistijd met een uitloop van zeg een kwartier het uitgangspunt zou moeten zijn. De groepen lieten hierop geen verschillen zien.

Vervoer: geconcludeerd kan worden dat studenten net iets vaker met de auto willen komen dan met het openbaar vervoer. Maar het doet niet heel veel voor elkaar onder (auto 52% en openbaar vervoer 42%) wat betekent dat vestigingen zowel via het openbaar vervoer als met de auto goed bereikbaar zouden moeten zijn.

Het College leidt hieruit af dat studenten bereid zijn om, indien dat noodzakelijk is, verder te reizen. Per saldo zullen de reistijd en reiskosten voor alle OU studenten verminderen aangezien steeds meer onderwijsmateriaal online beschikbaar komt en het aantal fysieke bijeenkomsten zal afnemen.

De Virtuele Klas zal veelal (en steeds meer) tegemoet komen aan de behoefte van onze studenten aan contact met elkaar en de docent.

8. Wat betreft studenten met een functiebeperking heeft uw Raad tijdens het informeel overleg d.d. 30 maart 2017 bij het College aandacht gevraagd voor deze groep studenten in relatie tot de toegankelijkheid en bereikbaarheid van de studiecetra. Het College is tegemoet gekomen aan uw verzoek en heeft deze groep vermeld in het Plan Huisvesting, zie pagina 10. Studenten met een beperking die reeds kunnen reizen kunnen dat in principe ook naar een andere locatie. Studenten door hun beperking aantoonbaar problemen ondervinden met reizen, kunnen zich altijd melden bij de studieadviseur.

Een nadere concretisering is op dit moment niet mogelijk aangezien het individuele maatwerktrajecten betreft die afhankelijk zijn van de aard van de beperking van de student en van het (nieuwe) traject c.q. de (gewijzigde) reistijd. Hier biedt de OU maatwerk en de studieadviseur kan de student op de juiste te volgen procedure wijzen.

Mede hierom zal voor studenten die vanwege hun beperking niet of minder mobiel zijn de uitbreiding van online activerend onderwijs een gunstige ontwikkeling zijn.

9. Het College heeft dit tijdens het formele overleg op 17 mei 2017 met u besproken. Het College is gehouden aan een doelmatige besteding van middelen waarbij altijd zoveel als mogelijk naar onderwijs en onderzoek gaat. Welke prioriteiten daarbij gesteld worden, verschilt per jaar.

Het College heeft kennisgenomen van uw argumenten en deze zorgvuldig afgewogen tegen haar voorstellen en de onderbouwing daarvan in het Plan Huisvesting. Op basis hiervan is het College voornemens om door te gaan met het Plan Huisvesting. In navolging van artikel 9.35 WHW dient het College uw Raad in de gelegenheid te stellen nader overleg te voeren alvorens wij een definitief besluit nemen. Dit overleg willen wij graag op korte termijn met u voeren. Daartoe zal binnenkort contact worden opgenomen met uw secretariaat.

Met vriendelijke groet,

Arent van der Feltz
voorzitter